

International
Labour
Organization

ŠTA JE JOŠ POTREBNO DA BUDE URAĐENO?

Hitna akcija je potrebna da se reši problem rada dece u oblastima koja su zahvaćena ratom i katastrofama. Rad dece bi trebalo smatrati prioritarnim problemom u okviru humanitarne odgovornosti i tokom rekonstrukcije i oporavka. Vlade, organizacije radnika i poslodavaca i humanitarci treba i igrati ključnu ulogu u razrešenju problema rada dece tokom sukoba i katastrofa. Ako svet želi da dostigne Cilj 8.7 potrebno je da pojačati i ubrzati akciju da se okonča rad dece, uključujući u oblastima zahvaćenih ratom i katastrofama. I potrebno je da to uradimo zajedno.

NA OVAJ SVETSKI DAN, POZIVAMO NA KOORDINISANU AKCIJU SA CILJEM NA:

- Jaču integraciju i pravovremeno naznačavanje humanitarne odgovornosti o problemu dečijeg rada.
- Označavanje ključnih uzroka rada dece kroz obrazovanje, socijalnu zaštitu, intervencije i lakši pristup pristojnim poslovima za starije.
- Podržavanje ljudskih prava izbeglica i raseljene dece kako bi bila zaštićena od dečijeg rada i trafikinga.
- Ojačavanje zajedničkih napora i zastupanja kroz socijalni dijalog da se okonča angažovanje i korišćenje dece u oružanim sukobima i drugim najtežim oblicima rada dece.
- Obezbeđivanje kontinuiranog fokusa na promovisanju programa pristojnog rada za zaštitu od dečijeg rada tokom rekonstrukcije i oporavka, uključujući treninge, socijalnu zaštitu i pristojan rad za odrasle i mlade koji su sposobni za rad.

KROZ:

- Podsticanje koordinacije i saradnje između nacionalnih, razvojnih i humanitarnih aktivista i programa.
- Jačanje uloge vlada, radničkih i organizacija zaposlenih i privatnog i javnog sektora u rešenju problema rada dece u situacijama sukoba i katastrofa.
- Poboljšanje zaposlenosti, programa socijalne zaštite kako bi zaštitili decu od rada.
- Ojačavanje šireg partnerstva i alijansi za pristojan posao.
- Širenje znanja o uzrocima rada dece i izgradnji kapaciteta za aktiviste u situacijama sukoba i katastrofa.

PRIDRUŽITE NAM SE NA SVETSKI DAN PROTIV DEČIJEG RADA 2017!

Svetki dan je prilika da se podigne glas protiv dečijeg rada. Pozivamo vas i vašu organizaciju da budete deo Svetskog dana.

Pridružite nam se i dodajte svoj glas međunarodnom pokretu protiv rada dece.

Za više informacija posetite www.ilo.org/ChildLabourWorldDay, www.nsprv.org.rs, www.nsprvojdine.org.rs, www.nsj.org.rs ili kontaktirajte fundamentals@ilo.org.

SVETSKI DAN PROTIV
DEČIJEG RADA

12. JUN 2017.

U
RATNIM SUKOBIMA
' PRIRODNIM
KATASTROFAMA

SVETSKI DAN PROTIV
DEČIJEG RADA

12. JUN 2017.

#NOchildlabour

ZAŠTITIMO DECU
OD DEČIJEG RADA

Svetski dan protiv rada dece 2017. je usredsređen na uticaj koji ratni sukobi i prirodne katastrofe imaju na rad dece.

Sukobi i katastrofe imaju razarajući uticaj na život ljudi. Oni ubijaju, sakate i povređuju, prisiljavaju ljude da napuste domove, uništavaju sredstva za život, guraju u ekstremno siromaštvo i glad i vode ih u situacije koje uništavaju njihova ljudska prava. Ratni sukobi i katastrofe vode milione dece u rad ili u ruke

KAKO RATNI SUKOB I PRIRODNE KATASTROFE UTIČU NA POVEĆANJE RADA DECE?

Sukobi i katastrofe uništavaju sredstva za život. Kako se ekonomski uslovi pogoršavaju, prihodi roditelja i starije braće i sestara nisu dovoljni za njihove porodice. Deca se često nalaze u bezizlaznoj situaciji, pa odustaju od škole i počinju da rade kako bi njihove porodice mogle da opstanu.

U ratnim sukobima i katastrofama, mnoga deca su naročito ranjiva jer su odvojena od svojih porodica. Uz malo pažnje i nedostatak kontrole od svojih negovatelja, oni lako postaju predmet trafikinga i dečijeg rada, tokom izbegništva i po povratku na svoje destinacije.

Tokom rata, deca mogu da budu angažovana, naročito od strane naoružanih grupa, ne samo da budu ratnici, već i kao špijuni, pomagači i kuriri ili da postanu žrtve seksualne eksploatacije i uznemiravanja. Pored opasnosti od ratnih borbi, često trpe psihičko i fizičko nasilje, grube obaveze i kazne, i sve više su izložena konzumiranju alkohola i droge. Ovo stvara duboke ožiljke u umovima dece, te je reintegrisanje iz konfliktne situacija često veoma teško. Konvencija MOR br. 182 smatra da je angažovanje i upotreba dece za oružane sukobe jedan od najgorih oblika rada dece.

Sukobi i katastrofe vode raspadu školskih sistema. Nedostatak obrazovne infrastrukture je glavni faktor koji doprinosi povećanju broja dece koja rade. Napadi na škole koji su zabranjeni međunarodnim zakonom i Rezolucijom Saveta bezbednosti broj 1612 identifikuje takve napade kao ozbiljno nasilje nad

trgovaca ljudima.

Interno raseljena deca i izbeglice su posebno ranjivi. Procena je da 250 miliona dece živi u područjima zahvaćenim oružanim sukobima. Svake godine, skoro 70 miliona dece je u dodiru sa prirodnim katastrofama. Mnoga, od 168 miliona, deca koja su zarobljena dečijim radom žive u ratnim i uslovima prirodnih katastrofa. Više od polovine od 65 miliona raseljenih ljudi zbog rata čine deca.

pravima deteta.

Kada su škole napadnute, oštećene ili uništene ratom ili korišćene u vojne svrhe, nepopravljava šteta je učinjena i na obrazovnoj infrastrukturi i na „svetosti“ škole, trajno oštećujući percepciju dece o školi kao sigurnom mestu za obrazovanje.

Sukobi i katastrofe uzrokuju masovna raseljavanja. Deca koja se sele su naročito podložna radu, jer ih raseljavanje odvaja od roditeljske zaštite i ometa njihovo školovanje. Suočavaju se sa izazovima vezanim za dostupnost škola na novim lokacijama. Čak i kada se upišu, deca se suočavaju sa velikim teškoćama u prilagođavanju planu i programu i jeziku zemlje domaćina.

Deca izbeglice se suočavaju sa direktnim problemom uključivanja u trište rada. Zabrane koje su nametnule vlade domaćina štite ili ometaju odrasle izbeglice da pristupe tržištu rada. U većini zemalja nemaju pristup punoj socijalnoj zaštiti. U tako teškim okolnostima, roditelji se mogu pouzdati da će deca upotpuniti rupe u njihovim porodičnim приходima. Deca bez pratnje su posebno ranjiva, jer često idu da rade u želji za preživljavanjem.

Integrisan i efikasan sistem zaštite dece štiti decu od toga da budu uhvaćena u dečiji rad. Na nesreću, sukobi i katastrofe imaju nameru da oslabe ili uruše zakonodavstvo (pravnu državu). Inspektori rada, kao i drugi autoriteti rada i službenici socijalne zaštite su preopterećeni i ne poseduju potrebna sredstva da prate i da se bore efikasno sa radom dece.

ZAŠTO TREBA DA DELUJEMO?

Rad dece u sukobima i katastrofama vrši nasilje nad međunarodnim pravom, rezolucijama Saveta bezbednosti i konvencijama UN, uključujući Konvenciju MOR br. 138 o minimumu godina za pristup radnom angažovanju, Konvenciju MOR br. 182 o najgorim oblicima dečijeg rada, Preporuku MOR br. 71 o organizaciji zapošljavanja u tranziciji od rata do mira (pod revizijom); kao i Konvenciju o pravima deteta i Rezoluciju Saveta bezbednosti br. 1612 o deci i oružanom sukobu.

Deca moraju da budu zaštićena od povređivanja. Rad dece nanosi ozbiljnu štetu na psihičko i fizičko blagostanje deteta. Naročito tokom sukoba i katastrofalnih situacija, deca su uključena u najteže oblike dečijeg rada koji predstavljaju potencijalni rizik za njihovo zdravlje, sigurnost i blagostanje. To su deca koja rade u rudnicima ili skupljaju metale i minerale u ratom zahvaćenim područjima, deca koja čiste ruševine, kao i deca izbeglice koja rade na ulicama ili u

ŠTA JE URAĐENO?

Fokus na temu rada dece u ratnim i uslovima katastrofe je povećan prethodnih godina. 2010. godine MOR je razvio „Kako“ vodič za ekonomsku reintegraciju dece koja su ranije bila uključena u ratne snage i grupe, a 2011. godine je objavljen VRISAK posebni model o radu dece i ratnom sukobu. 2012. godine je prihvaćen Minimum standarda za zaštitu dece u humanitarnim akcijama, uključujući posebno standard o radu dece.

Radna grupa za rad dece koja je deo Alijanse za zaštitu dece u humanitarnim akcijama, kojoj kopredsedava i MOR i Međunarodni plan, pokrenula je 2016. godine vodič: Podrška zaštiti potreba dece koja rade u hitnim slučajevima. On obezbeđuje vodič za humanitarce o zaštiti dece koja rade. Vodič o pristupu izbeglih i drugih raseljenih lica tržištu rada, koji je prihvatilo upravljačko telo MOR-a 2016. koji je poziv svim članicama MOR i potpisnicama da preduzmu mere za borbu i zaštitu protiv dečijeg rada.

poljoprivredi gde se suočavaju sa velikim količinama štetnih materija.

Deca imaju pravo da budu zaštićena tokom sukoba i katastrofa, a interesi deteta treba da budu podržani. Ona imaju pravo da ponovo dobiju normalan život i da se vrate učenju što pre je moguće; obrazovanje je ključ u borbi protiv rada dece i za razvoj prosperitetnih društava. Prosto je pogrešno da deca treba da rade kako bi obezbedila sopstveno preživljavanje ili preživljavanje svojih porodica. Sva deca bi trebalo da su uvek zaštićena.

Dečiji rad je kršenje osnovnih ljudskih prava, i glavna kočnica u održivosti razvoja pristojnog posla i mrlja na čovečnosti. Iskorenjenje toga je svetski i svetski-potvrđeni prioritet. Kroz Cilj 8.7 o Održivim razvojnim ciljevima (ORC), svetska zajednica je prihvatila da eliminiše sve oblike rada dece do 2025. godine. Ovaj cilj se može postići samo ako ni jedno dete neće biti zaboravljeno u borbi protiv rada dece – bez obzira koliko je teško i pod kojim okolnostima.

2016. godine Alijansa 8.7 koja je formirana da ubrza i pojača akciju rešenja dečijeg rada, prisilnog rada, modernog ropstva i trafikinga. Pod okvirom Alijansa 8.7 MOR radi na višestrukim uključivanjima partnera, među njima UNICEF, OHCHR, IOM, OSCE i ICMPD. Jedna od šest Akcionih grupa je posvećena radu dece i prisilnom radu u kriznim situacijama.

MOR je pomogla svojim potpisnicama u podržavanju hiljadama dece zahvaćene dečijim radom u ratnim sukobima i katastrofama. Deca sa Haitija i Mijanmara, Nepala i Demokratske Republike Kongo koji su bili povučeni sa rada i vraćeni u škole. U integrisanom pristupu koji naglašava principe i prava na radu, MOR je razvila specifične alate koji brane rad dece i obezbeđuje reintegraciju dece u postkonfliktne situacijama, sa naročitim fokusom na decu koja su ranije bila uključena u ratne snage i grupe. MOR je takođe obučila i mobilisala vladine zvaničnike, zaposlene, predstavnike radnika i NVO osoblje da prepoznaju problem rada dece u situacijama krize.